

**Budapest Környéki Törvényszék
mint másodfokú bíróság**

5.Pf.20.336/2025/24.

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a dr. Jánossy Boglárka ügyvéd (1036 Budapest, Lajos utca 93-99. H. épület1/7.) által képviselt Merkantil Bank Zrt. (1051 Budapest, József Attila utca 8.) felperesnek – a Tóthné dr. Pintér Matild ügyvéd (1016 Budapest, Naphegy utca 39. I/3.) által képviselt [REDACTED]

[REDACTED] alperes ellen a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon kölcsön visszafizetése iránt folyamatba tett perében a Szigetszentmiklóson, 2022. október 25. napján 15.P.21.154/2020/72. sorszámon meghozott ítélet ellen az alperes által 73. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében megváltoztatja, a kölcsönszerződést érvényessé nyilvánító rendelkezését és az alperes 1.602.475 (egymillió-hatszázkétezer-négyszázhetvenöt) forint, annak 2022. február 13. napjától a kifizetés napjáig a mindenkoros jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű, de legalább évi 8%-os késedelmi kamata, valamint 695.475 (hatszázkilencvenötezer-négyszázhetvenöt) forint perköltség megfizetésére való kötelezését mellőzi. Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 288.636 (kétszáznyolcvannyolcezer-hatszázharminchat) forintot és annak 2021. január 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.245.000 (egymillió-kétszáznegyvenötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint az alperes mint adós és a felperes mint hitelező között 2008. május 21. napján svájci frank alapú, változó kamatozású kölcsönszerződés jött létre az alperes által megvásárolni kívánt gépjármű vételárának finanszírozására, 120 hónap futamidőre, 3.364.200 Ft kölcsönösszeg vonatkozásában.
- [2] 2015. április 17-én a felperes – az elszámolási kötelezettségének eleget téve – az alperes tartozását 731.573 Ft tisztességtelenül felszámított összeggel csökkentette, 2015. november 24-én pedig a szerződést forintosította. A szerződés azonnali hatályú felmondására – az alperes nemfizetése miatt – 2016. március 7. napján került sor.
- [3] A felperes a keresetében a bíróságtól elsődlegesen azt kérte, hogy kötelezze az alperest a kölcsönszerződésből eredő követelés jogcímén 3.289.505 Ft és annak 2016. április 3. napjától

járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékének megfelelő, de legalább évi 8%-os mértékű késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523. § (1), (2) bekezdésére, 525. § (1) bekezdésére, a 198. § (1) bekezdésére alapította.

- [4] Másodlagos keresetében az – árfolyamkockázati kikötés esetleges tisztességtelensége miatti – érvénytelenség jogkövetkezményeként a perbeli kölcsönszerződés szerződéskötés időpontjára visszamenő hatállyal történő érvényessé nyilvánítását, és az alperes arra kötelezését kérte, hogy 2.242.580 Ft-ot, annak 2020. december 30. napjától a mindenkori HUF bubor + 4,14% kamatfeltár szerinti mértékű ügyleti kamatot fizessen meg. Másodlagos kereseti kérelmét a 2014. évi XL. törvény (DH2 tv.) 37. § (1) bekezdésére, és a Kúria Konzultációs Testülete 2019. június 19-i állásfoglalásában közzétett I. számú módszertanra alapozta.
- [5] Harmadlagosan a kölcsönszerződés akként történő érvényessé nyilvánítását kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 1.569.272 Ft és annak 2018. május 21. napjától járó a jegybanki alapkamat kétszeres szorzatának megfelelő, de legalább évi 8% mértékű késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére. E tekintetben számításait a Kúria Konzultációs Testülete 2019. június 19-i állásfoglalásában közzétett II. számú módszertan alapján elkészített 20%-os árfolyamkockázati maximum melletti elszámolásra alapozta.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, hogy a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamkockázati kikötés tisztességtelensége miatt érvénytelen. Vitatta a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmekben foglalt elszámolásokat, nézete szerint ugyanis a feleknek a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint kellene elszámolnia.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes és az alperes között 2008. május 21. napján [REDACTED] nyilvántartási számon létrejött kölcsönszerződés érvénytelen. A kölcsönszerződést a megkötésének időpontjára visszaható hatállyal akként nyilvánította érvényessé, hogy a törvényi elszámolásban feltüntetett bázis 151,06 forint/svájci frank MNB árfolyamhoz képest az alperesre kedvezőtlen árfolyamkockázat felső határát 181,27 forint/svájci frankban állapította meg, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.602.475 Ft-ot, és ezen összeg után 2022. február 13. napjától a kifizetés napjáig a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű, de legalább évi 8%-os késedelmi kamatot, valamint 695.470 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [8] A döntés indokolása szerint a felek között létrejött kölcsönszerződés az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés tisztességtelensége miatt teljes egészében érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a rPtk. 237. § (2) bekezdése alapján a szerződés érvényessé nyilvánításáról rendelkezett, irányadónak tekintve egyúttal a 6/2013. PJE határozat 4. pontjában foglaltakat is, kiemelve, hogy érvényessé nyilvánítás esetén az érvénytelenség oka kiküszöbölésével helyreállítható a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyensúlya. Mivel a másodlagos keresetben megjelölt forint alapon történő elszámolást nem találta megfelelőnek, a harmadlagos kereseti kérelemnek megfelelően a deviza/forint átváltási árfolyamot maximáló elszámolást vette alapul, és 20%-os mértékű árfolyamkockázatot tekintett olyannak, amelyet a fogyasztó a hiányos tájékoztatás mellett is viselni köteles.
- [9] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az érvényessé nyilvánításra vonatkozó rendelkezés megváltoztatását, a kölcsönszerződés ítélethozatalig terjedő hatályossá nyilvánítását, a marasztalási összeg – 2021. október 18-i állapot szerinti – 375.471 Ft tőkére, 95.910 Ft kamatra, azaz összesen 471.381 Ft-ra, és ennek a 2021. október 19. napjától járó a

késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatra leszállítását, valamint a felperes költségben marasztalását kérte.

- [10] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjára alapozta, arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet meghozatala során a Pp. 279. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 237. § (2) bekezdése megsértésével járt el. Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság a szerződés érvényessé nyilvánításával helytelen jogkövetkezményt alkalmazott, és jogsértően járt el akkor is, amikor a rPtk. 301. §-ában rögzített törvényes kamat helyett a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű, de legalább 8%-os késedelmi kamat megfizetésére kötelezte.
- [11] Hangsúlyozta: az elsőfokú bíróság által alkalmazott érvényessé nyilvánítás – a közösségi jog értelmezése mellett – nem egyeztethető össze a rPtk.-nak mint belső jognak a normatartalmával, valamint az Európai Unió Bírósága (EUB) ítélkezési gyakorlatával. A 20%-os árfolyamkockázat alperesre terhelése nem felel meg a szolgáltatásért a rPtk. 201. § (1) bekezdése alapján járó ellenszolgáltatás arányainak, mivel a szerződést nem abban a tudatban kötötte, hogy majd 20%-os árfolyamkockázatot bevállal, nem terjedt ki erre a szerződési akarata. Így az elsőfokú bíróság megsértette a rPtk. 205. §-ában foglaltakat, és jogszabálysértő módon a hatályossá nyilvánítás helyett az érvényessé nyilvánítást alkalmazta. Az EUB gyakorlatára figyelemmel a fogyasztót jobban védi ugyanis ez utóbbi jogkövetkezmény. Az elsőfokú bíróság tehát akkor járt volna el helyesen, ha teljes mértékben mellőzi a szerződésből a fogyasztót terhelő árfolyamkockázatot, különösen akkor, ha a fogyasztó kifejezetten tiltakozik az érvényessé nyilvánítás ellen. Az EUB C-80-82/2021. összevont ítéletében foglaltakra hivatkozva kiemelte, a tisztességtelen feltételt diszpozitív szabállyal sem lehet pótolni. Az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazása, vagyis a felek teljesítéseinek egymással szembeni kölcsönös elszámolása során abból kell kiindulni, hogy érvénytelenné nyilvánítás esetén feltétlenül érvényesülnie kell az érvénytelenség elsődleges jogkövetkezményének, ami nem más, mint a joghatás kiváltására való alkalmatlanság. A szerződés érvénytelensége esetén jogdogmatikailag nincs lehetőség az érvényessé nyilvánításra, különösen egy felmondott szerződés esetén. Kiemelte, hogy a hatályossá nyilvánítás körében alkalmazott elszámolás során az érvénytelenség elsődleges jogkövetkezményének feltétlenül érvényesülnie kell, azaz a bíróság nem kapcsolhat joghatást a szerződés egyetlen rendelkezéséhez sem. Ebből pedig logikusan következik, hogy a felek ügyleti akarata ebben a vonatkozásban teljes mértékben irreleváns, mivel akármilyen ügyleti akarat, azt valamilyen oknál fogva nem sikerült nekik – joghatás kiváltására alkalmas módon – kinyilvánítaniuk. Mindezekből következően számára mint fogyasztó számára az árfolyamkockázat nélküli hatályossá nyilvánítás az, ami a legkedvezőbb, nem pedig a 20%-os árfolyamkockázat melletti elszámolás. A kamat tekintetében rámutatott, hogy érvénytelen szerződés esetén nincsenek esedékességek, így a késedelmi kamat felszámítása kizárt. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát, miért a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeresével megegyező mértékű, de legalább 8%-os késedelmi kamatot ítélt meg.
- [12] A másodfokú bíróság az előtte folyó másodfokú eljárást a 2023. március 8. napján kelt 5.Pf.21.082/2022/4. számú végzésével az EUB előtt C-705/2021. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig felfüggesztette.
- [13] Az EUB C-705/2021. számú ítéletének meghozatala után a felperes a keresetét megváltoztatta, és – a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása esetén – negyedleges keresetében kérte a kölcsönszerződés – szerződéskötés időpontjára visszamenő

hatállyal való – érvényessé nyilvánítását, és az alperes 1.114.312 Ft tőke, valamint ezen összeg 2018. május 21. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelem időtartamára érvényes jegybanki alapkamat kétszeres szorzatának megfelelő, de legalább évi 8%-os kamata megfizetésére kötelezését, valamint perköltségben marasztalását. A másodfokú bíróság a keresetváltoztatást engedélyezte.

- [14] 2023. november 29. napján az 5.Pf.20.510/2023/12. számú végzésével a másodfokú bíróság az eljárását az EUB előtt C-630/2023. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig ismételten felfüggesztette.
- [15] Az EUB C-630/23. számú ítéletének meghozatalát követően a felperes a keresetét ismételten megváltoztatta: ötödleges keresetében kérte, hogy a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása esetén, és arra az esetre, ha az alperes a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását nem kéri, a bíróság a kölcsönszerződést nyilvánítsa hatályossá oly módon, hogy kötelezze az alperest 759.818 Ft tőke, valamint annak 2015. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig járó, a rPtk. 301. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére, továbbá marasztalja perköltségben. A másodfokú bíróság ezt az újabb keresetváltoztatást is engedélyezte.
- [16] Az alperes a 2025. november 17. napján kelt „nyilatkozat, fellebbezés és ellenkérelem változtatás, viszontkereset” megnevezésű beadványában kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a szerződés érvénytelenségének megállapítására vonatkozó rendelkezését hagyja helyben, mellőzze az eredeti fellebbezése 2. és 3. pontjában foglalt kérelmet, és a kölcsönszerződés hatályossá nyilvánítása mellett kötelezze a felperest a javára 288.536 Ft, valamint annak 2014. október 27. napjától a teljesítésig a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő késedelmi kamata megfizetésére, továbbá marasztalja perköltségben. A másodfokú bíróság a 2025. december 5. napján kelt 5.Pf.20.336/2025/12. számú végzésével az alperes viszontkereset-levelét visszautasította, figyelemmel arra, hogy annak előterjesztésére a másodfokú eljárásban nincs eljárásjogi lehetőség.
- [17] Az alperes a per 2026. április 29. napján megtartott másodfokú tárgyalásán fellebbezését úgy pontosította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezése megváltoztatását akként kérte, hogy az érvényessé nyilvánítás helyett a másodfokú bíróság a szerződést az ítélethozatalig nyilvánítsa hatályossá, mellőzze a felperes javára fennálló fizetési kötelezettségét, és a hatályossá nyilvánítás keretében a felperest kötelezze az alperes túlfizetése, azaz 288.536 Ft és annak 2014. október 27. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére.
- [18] A felperes a 2026. május 22. napján előterjesztett előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy nézete szerint az alperes által előterjesztett – 288.536 Ft tőke és járulékai megfizetésére irányuló – igény a felperessel szemben nem érvényesíthető, nem állapítható meg ugyanis, hogy az alperes a határidőben megváltoztatott fellebbezési kérelmével az ítélet oly módon történő megváltoztatását kérte volna, mint ahogyan a jogkövetkezmény alkalmazását kéri, a másodfokú bíróságnak ugyanakkor a döntését a fellebbezési kérelem korlátai között kell meghoznia. Ezt meghaladóan elévülési kifogást is előterjesztett arra tekintettel, hogy a forintosítással a felek között önálló ügyletként forint alapú szerződés jött létre, vagyis 2015. február 1. napján a kölcsönszerződés deviza alapúsága megszűnt, ezért az alperes a kölcsönszerződés deviza alapú jellegére alapított követelése ezen időponttól számított öt év elteltével elévült.

- [19] A fellebbezés alapos.
- [20] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított döntésével azonban a másodfokú bíróság – az irányadó anyagi jog értelmezésének megváltozása miatt – nem érthetett egyet.
- [21] A másodfokú bíróság előrebocsátja: a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító döntését, a szerződés érvénytelenségének megállapítását fellebbezéssel nem támadta, és az alperes fellebbezése sem terjedt ki a szerződés érvénytelenségét megállapító ítéleti rendelkezésre, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem alapján tehát a szerződés érvénytelenségének kérdése nem volt vitás. A másodfokú bíróságnak ezért kizárólag az alkalmazandó jogkövetkezmény tekintetében kellett állást foglalnia.
- [22] A DH2 törvény 37. § (1) bekezdése az érvénytelenség lehetséges jogkövetkezményeként csak a szerződés érvényessé vagy a határozathozatalig terjedő időre szóló hatályossá nyilvánítását rögzíti. Az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása során a másodfokú bíróság – az elsőfokú bírósággal egyezően – e szabályozást tekintette kiindulópontnak. Mivel azonban időközben az EUB meghozta a C-630/23. számú ítéletét, a másodfokú bíróságnak a döntése során már az abban foglaltakat is figyelembe kellett vennie.
- [23] Az EUB C-630/23. számú ítélete a 91. pontjában kimondta, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13. EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben akként kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a devizában nyilvántartott olyan lízingszerződés, amely az e devizához kapcsolódó árfolyamkockázatot az érintett fogyasztóra hárító kikötés mint tisztességtelen kikötés elhagyása folytán érvénytelenné vált, az első rendelkezés értelmében „a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető”, ha e szerződés olyan nemzeti jogszabály hatálya alá tartozik, amely az ilyen szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként azt írja elő, hogy e fogyasztót kizárólag a tisztességtelen kikötés hátrányos hatásai alól kell teljes mértékben mentesíteni, miközben e szerződés többi elemének érvényessége és kötelező jellege fennmarad. Ilyen esetben, mivel az említett szerződés az említett kikötés kihagyásával nem teljesíthető, az említett rendelkezések azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását írják elő, amelyek az említett fogyasztó ugyanezen szerződés hiányában lett volna.
- [24] Az EUB fent hivatkozott döntése alapján a Kúria meghozta az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről szóló 10/2025. Jogegységi határozatát (a továbbiakban: JEH), amelyben foglaltakat a másodfokú bíróságnak a döntése meghozatala során a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 24. § (1) bekezdés c) pontja alapján szintén kötelezően figyelembe kellett vennie. E szerint, amennyiben a fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatt teljes egészében érvénytelen, a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény 37. § (1) bekezdése alapján a szerződés érvényessé nyilvánításának nincs helye, kivéve, ha azt a fogyasztó – megfelelő tájékoztatás után – kéri.

- [25] A Kúria a JEH indokolásának [61] bekezdésben kimondta: az EUB ítéletében meghatározott rendezés a hatályossá nyilvánítás keretei között biztosítható. A JEH indokolásának [59] bekezdése értelmében a hatályossá nyilvánítás olyan marasztalásnak felel meg, amely szerint a fogyasztó a kölcsönszerződés esetén köteles visszatéríteni a ténylegesen folyósított kölcsönösszeget és a felszólítástól kezdve annak törvényes mértékű késedelmi kamatát (rPtk. 301. §), míg a pénzügyi intézmény köteles a fogyasztónak visszatéríteni az érvénytelen szerződés alapján neki bármilyen jogcímen megfizetett összegeket és a felszólítástól annak törvényes késedelmi kamatát (rPtk. 301.).
- [26] A felperes – másodfokú eljárásban engedélyezett keresetváltoztatás szerinti – negyedleges keresete a szerződés érvényessé nyilvánítására (1.114.312 Ft tőke és járuléka megfizetésére) irányult [5.Pf.20.510/2023/5. számú irat], ez azonban a 10/2025. JEH szerint nem lehetett alapos.
- [27] Az 5.Pf.20.336/2025/8. számú – engedélyezett – keresetváltoztatásban foglalt ötödleges kereset már egyezett a 10/2025. JEH-ben foglaltakkal annyiban, hogy a felperes a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte, a marasztalási igénye azonban nem felelt meg a JEH [59] bekezdésében írtaknak. Hatályossá nyilvánítás során a bíróság azt vizsgálhatja ugyanis, hogy a pénzügyi intézmény az adott kölcsönszerződés alapján milyen összegű kölcsönt folyósított, illetőleg, hogy a fogyasztó adós a szerződés alapján – bármilyen jogcímen – mennyit teljesített.
- [28] A jelen ügyben nem volt vitás, hogy a folyósított kölcsönösszeg 3.364.200 Ft, az alperes által megfizetett összeg pedig – az alperes és a felperes egyező kimutatása szerint – 3.652.736 Ft volt. A két összeg különbözeteként jelentkező 288.536 Ft tehát az alperes túlfizetése, amelynek megtérítésére a hatályossá nyilvánítás keretében igényt tarthat. A JEH és a C-630/23. számú ítélet szerinti kétoldalú, kölcsönös és egyidejű elszámolás iránti igényre tekintettel pedig a másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes a túlfizetés visszatérítését viszontkereset nélkül, ellenkérelem alapján is jogszerűen kérhette. A Kúria a JEH és a C-630/23. számú ítélet alapján meghozott Gfv.VI.30.194/2025/2. számú – precedensképes – végzésének az [50] bekezdésében kifejtette ugyanis, hogy a 93/13/EGK Irányelv és a DH2 törvény hatálya alá tartozó kölcsönszerződések esetén az érvénytelenség jogkövetkezménye a C-630/23. számú ítélet indokolása [76]-[79] pontjaiban meghatározott tartalmú „speciális hatályossá nyilvánítás”, amely kizárólag a felek közötti kétoldalú, egyidejű, az általuk nyújtott pénzügyi szolgáltatások, vagyontárgyak kölcsönös elszámolását rendező és ennek eredményeként tisztán marasztaló (vagy a keresetet elutasító) rendelkezést tartalmaz. A Kúria a végzés [56] bekezdésében kiemelte azt is, hogy – az adott ügyben – akár a lízingbevevő, akár a lízingbeadó (a jelen esetben: akár az adós, akár a hitelező) érvénytelenség jogkövetkezmény levonása iránti igényérvényesítése maga után vonja az egyidejű, kölcsönös, kétoldalú elszámolási kötelezettséget. Nem volt tehát akadálya annak, hogy az alperes a túlfizetése visszatérítését viszontkereset előterjesztése nélkül is kérje.
- [29] Az EUB C-630/2023. számú döntésének [77] bekezdése, valamint ezzel egyezően a 10/2025. JEH indokolásának [59] bekezdése alapján az elszámolás eredményeként a kölcsönös teljesítések visszatérítésén felül a felek késedelmi kamatot is igényelhetnek. A felek által igényelhető késedelmi kamat kezdő időpontja tárgyában a Kúria több precedensképes határozatában is állást foglalt (Pfv.VI. 20.889/2025/6. Gfv.VI.30.194/2025/2., Pfv.III.20.566/2025/6.) rögzítve, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményei körében a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó felszólítás csak az érvénytelenséggel összefüggő igényérvényesítés során érvényesülhet.

- [30] Figyelemmel arra, hogy csak az érvénytelenség jogkövetkezménye iránti igény előterjesztése keletkezteti a felek egyidejű, kétoldalú elszámolását, egységesen ez az időpont tekinthető a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó felszólítás időpontjának; a szerződéssel összefüggésben egymáshoz intézett egyéb felszólításoknak pedig nincs jelentősége (lásd: Kúria Pfv.VI.20.889/2025/6. számú ítélet [38], [39], [40] bek.).
- [31] Az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása körében a jogkövetkezmények levonása iránti kereseti kérelem előterjesztése minősül az autonóm uniós jogi fogalomként értelmezhető felszólításnak, melynek időpontjában válik esedékessé a felek kölcsönös visszaszolgáltatási kötelezettsége.
- [32] A jelen ügyben ez az időpont az, amikor a felperes a másodlagos és harmadlagos – immár az érvénytelenség jogkövetkezménye iránti – keresetét előterjesztette, vagyis 2021. január 14. napja. Az alperest tehát a részére visszajáró 288.536 Ft után ezen időponttól kezdődően illeti meg a rPtk. 301. § (1) bekezdésének – a szerződéskötéskor hatályban volt – rendelkezése szerinti mértékű késedelmi kamat.
- [33] A felperes hivatkozása szerint a marasztalásának akadálya, hogy az alperes a határidőben megváltoztatott fellebbezési kérelmével az ítélet oly módon történő megváltoztatását nem kérte, mint ahogyan a keresettel szembeni megváltoztatott ellenkérelmében a jogkövetkezmény alkalmazását kéri, a 2026. április 29-i tárgyaláson – a fellebbezés pontosítása körében – tett nyilatkozata pedig már határidőn túli.
- [34] A másodfokú bíróság a felperes álláspontjával azonban nem értett egyet, mivel a fellebbezés megváltoztatása nem volt kizárt. A Pp. 375. § (2) bekezdése szerint ugyanis a fél – a fellebbezés megváltoztatásának megengedettsége esetén – a fellebbezését a másodfokú tárgyalás berekesztéséig megváltoztathatja. A fellebbezés megváltoztatásának a megengedett esete a Pp. 375. § (2) bekezdése alapján akkor áll fenn, ha a másodfokú bíróság által engedélyezett kereset- és ellenkérelem változtatásra került sor, ez pedig a jelen ügyben megtörtént. Az alperes nem mulasztotta tehát el a fellebbezés megváltoztatására nyitva álló törvényes határidőt. Ezért a másodfokú bíróságnak az érdemi döntése körében irányadónak a 2026. április 29-i tárgyaláson pontosított fellebbezési kérelmet kellett tekintenie.
- [35] A felperes az alperes túlfizetés iránti igényével szemben elévülésre is hivatkozott. A rPtk. 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. A másodfokú bíróság itt utal vissza arra, hogy az esedékessé válás akkor következik be, amikor a fél az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránti igényét előterjeszti, amelyre a jelen esetben a felperes 2021. január 14-én előterjesztett beadványában került sor. A fentebb már hivatkozott kölcsönös és egyidejű elszámolásra tekintettel pedig az alperes igénye nem évülhetett el a per ideje alatt.
- [36] Az EUB C-679/2024. számú ítéletének megállapításai nem igazolják a felperesnek azt az álláspontját sem, hogy 2015. február 1. napjával az elévülési idő elkezdődött. Az ítélet az indokolás szövegében ([86], [87], [88] bekezdésekben) azt fejti ki, hogy az elévülés kezdő időpontja lehet adott esetben a konkrét szerződés érvénytelenségének jogerős megállapítása. E szerint „(...) a valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét megállapító jogerős bírósági határozat, amelyet az alkalmazandó nemzeti szabályoknak megfelelően az érintett fogyasztóval mint e határozat címzettjével megfelelően közöltek, az elévülés kezdő

időpontjának minősülhet. Az ilyen határozat jogerőre emelkedését követően a fogyasztót úgy kell tekinteni, hogy teljes mértékben tisztában van a kikötés szabálytalanságával, és így maga is meg tudja ítélni, hogy célszerű-e a nemzeti jog által előírt határidőn belül keresetet indítani a tisztességtelen kikötés alapján kifizetett összegek visszatérítése iránt.” Amennyiben tehát az elévülés kezdő időpontjaként – az előzőekben kifejtettektől eltérően – az ezen döntés szerinti időpontot fogadnánk el, arra az álláspontra kellene jutni, hogy az elévülési idő még meg sem kezdődött, mivel a jelen esetben a szerződés érvénytelensége jogerősen még nem került megállapításra.

- [37] A felperes egyebekben az elsőfokú bíróság előtt nem tett olyan jogállítást, hogy a forintosítási törvény folytán a kölcsönszerződés deviza jellege megszűnt, ennek ellentmond az árfolyamkockázati kikötés tisztességtelenségére alapított érvénytelenségi keresete is. Mivel a felperes kereset körében tett és az ellenkérelemre reflektáló jogi nyilatkozatainak koherenseknek kell lennie, nem megengedett az ezek közötti ellentmondás, a felperes legfeljebb a jogállítása megváltoztatásával hivatkozhatott volna arra, hogy a szerződés deviza alapú jellege megszűnt. A jogállítás megváltoztatása azonban a Pp. 7. § 12. a) pontja alapján keresetváltoztatásnak minősül, aminek az eljárási feltételei a per ezen szakaszában már nem voltak adottak. A Pp. 2. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére tehát a másodfokú bíróság a felperes ezen nyilatkozatát érdemben már nem vehette figyelembe.
- [38] Mindezek folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta, a kölcsönszerződést érvényessé nyilvánító rendelkezését, az alperes 1.602.475 forint, annak késedelmi kamata, valamint 695.475 forint perköltség megfizetésére való kötelezését mellőzte; és a felperest – a szerződés hatályossá nyilvánítása eredményeként – kötelezte az alperes részére 268.636 forint és annak 2021. január 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamata 15 napon belüli megfizetésére.
- [39] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint a pereszes felperest kötelezte az alperes javára járó perköltség megfizetésére, amely az alperesi jogi képviselő részére járó – az első- és másodfokú eljárásban felmerült, felszámított és számlával igazolt – 1.245.000 Ft összegű ügyvédi munkadíjból áll. Az alperesi jogi képviselő másodfokú eljárásra járó ügyvédi munkadíjának összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Ükr.) 2. § (1) bekezdése alapján – a felszámítottakkal egyezően – határozta meg. Az elsőfokú eljárásban azonban az alperes – a későbbiekben írtakkal ellentétben – csupán 700.000 Ft összegű ügyvédi munkadíjat számított fel (lásd: 69. számú költségjegyzék, 72. számú ítélet, valamint 73. számú fellebbezéshez csatolt költségjegyzék).
- [40] Ezért a további 98.000 Ft – utólag, a másodfokú eljárásban, azonban az elsőfokú eljárás tekintetében – felszámított összeg figyelembevételére a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján nem volt lehetőség. Ezt meghaladón az alperes a fellebbezésére lerótt 128.198 Ft összegű eljárási illeték összegét sem számította fel, a másodfokú bíróság a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján tehát – a perköltség megállapítása során – javára ezt az összeget sem vehette figyelembe.

Budapest, 2026. június 3.

dr. Szabolcsi-Varga Krisztina s.k. a tanács elnöke, dr. Jakab Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Erdeiné dr. Veres Ágnes s.k. bíró

